

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W CIESZYNIE
W ROKU 2023**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cieszyn, marzec 2024

1. Zakres zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie w 2023 roku.

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie jest niesienie pomocy osobom potrzebującym poprzez realizację zadań określonych w przepisach prawa.

W roku 2023 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował szeroki zakres zadań, wynikających w szczególności z następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- 2) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 4) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 6) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 7) ustawy z dnia 9 listopada 2000 roku o repatriacji,
- 8) ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- 9) ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 10) ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 11) ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 12) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- 13) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 14) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 15) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych,
- 16) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska,
- 17) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym,
- 18) ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- 19) ustawy z dnia 27 października 2022 roku o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych,
- 20) ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- 21) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 22) ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku gazu.

Realizując wszystkie zadania MOPS współpracował z wieloma instytucjami, placówkami, organizacjami pozarządowymi, podmiotami leczniczymi, podmiotami gospodarczymi oraz osobami prywatnymi.

1.1. Zadania ustawy o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2023 roku udzielił pomocy w formie świadczeń, przyznawanych w ramach zadań zleconych i zadań własnych 276 rodzinom, które liczyły łącznie 462 osoby.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy były:

- długotrwała lub ciężka choroba,
- niepełnosprawność,
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- bezdomność.

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było występowanie równocześnie kilku przesłanek.

Tabela nr 1 – Powody przyznania pomocy przez MOPS w 2023 roku		
powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
długotrwała lub ciężka choroba	243	329
niepełnosprawność	157	221
ubóstwo	136	192
bezrobocie	79	141
bezdomność	49	58
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	36	100
alkoholizm	15	15
potrzeba ochrony macierzyństwa	7	23
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	6
narkomania	3	6
przemoc w rodzinie	3	8

Zakres udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w 2023 roku obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 2 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2023 roku na podstawie ustawy o pomocy społecznej		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania własne		
zasiłki i pomoc w naturze:	675.648,63 zł	
zasiłki celowe (między innymi na pokrycie kosztów gazu, energii, opłacenie czynszu, remontów, leczenia, zakup odzieży, opału oraz niezbędnych przedmiotów użytku domowego, opłacenie posiłków – śniadań i podwieczorków dla dzieci)	116.950,22 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 151 liczba rodzin: 144 liczba osób w rodzinach: 197
zasiłki celowe specjalne (przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach	9.365,70 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 20 liczba rodzin: 20 liczba osób w rodzinach: 26

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie w roku 2023

przekraczających kryterium dochodowe)		
sprawienie pochówku	10.072,00 zł	liczba pochówków: 8 (w tym 3 pochówki osób dorosłych, 2 zbiorowe pochówki dzieci martwo urodzonych, 3 pochówki dzieci martwo urodzonych z określoną płcią)
pomoc w zakresie dożywiania	240.613,08 zł (z tego dotacja w ramach Programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” wyniosła 146.305,00 zł)	liczba osób, które otrzymały pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności: 113 liczba osób, które otrzymały pomoc w formie posiłku: 97 (w tym: 17 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 27 uczniów do czasu ukończenia szkoły podstawowej lub szkoły ponadpodstawowej oraz 53 osoby dorosłe) liczba dzieci, które otrzymały pomoc, nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, w formie posiłku: 3
obiady dla osób, których dochód przekracza kryterium uprawniające do otrzymania świadczenia w ramach Programu „Posiłek w szkole i domu”	24.945,72 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 35 liczba rodzin: 28 liczba osób w rodzinach: 46
zasiłki okresowe w części gwarantowanej z budżetu państwa (przyznawane w szczególności z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego)	118.201,89 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 85 liczba rodzin: 85 liczba osób w rodzinach: 131
zasiłki stałe	367.477,00 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 69 liczba rodzin: 69 liczba osób w rodzinach: 72
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej (zasiłki stałe)	30.851,49 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 63
usługi opiekuńcze	395.295,48 zł (z tego dotacja w ramach programu „Opieka 75+” wyniosła 82.195,00 zł)	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 117 liczba rodzin: 110 liczba osób w rodzinach: 140 liczba godzin: 10.079
w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	7.975,00 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 3 dzieci liczba rodzin: 2 liczba osób w rodzinie: 8 liczba godzin: 112

odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	5.805.678,61 zł	liczba osób, którym MOPS pokrył w części koszty pobytu w domach pomocy społecznej: 149
wsparcie w trzech mieszkaniach chronionych	44.021,18 zł	liczba osób, którym decyzją przyznano prawo pobytu w mieszkaniach chronionych: 9
wsparcie w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (I-VI 2023 Dom Matki i Dziecka „Słonecznik”)	59.354,00 zł	liczba osób skierowanych decyzją do placówki: 8 (w tym 2 osoby dorosłe i 6 dzieci)
wsparcie w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (VII-XII 2023 Powiatowy Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Pogórze)	59.428,07 zł	liczba osób skierowanych decyzją do placówki: 8 (w tym 2 osoby dorosłe i 6 dzieci)
schronienie w schronisku i noclegowni dla osób bezdomnych	452.000,00 zł	liczba osób skierowanych decyzją do schroniska: 26 (w tym 6 osób korzystało z miejsc z usługami opiekuńczymi) liczba osób, które skorzystały z noclegowni: I-VI 2023 – 77 osób (w tym 34 z Cieszyna) VII-XII 2023 – 82 osoby (w tym 28 z Cieszyna)
zadania zlecone		
specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	223.912,07 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 18 (w tym 3 dzieci) liczba rodzin: 18 liczba osób w rodzinach: 35 liczba godzin: 3423 (w tym 745 godzin dla dzieci)
wynagrodzenie przyznane opiekunowi przez sąd za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	24.816,00 zł	liczba osób, którym wypłacono wynagrodzenie: 9

W 2023 roku obowiązywały kryteria dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosiło 776,00 zł, a kryterium dochodowe na osobę w rodzinie 600,00 zł.

W celu przyznania świadczeń z zakresu pomocy społecznej pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe. Podczas przeprowadzania wywiadu lub świadczenia pracy socjalnej 68 razy korzystali z asysty funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.

Pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej i Zespołu ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych podjęli w 303 środowiskach interwencje polegające na udzieleniu wsparcia osobom starszym i osobom niepełnosprawnym.

W 2023 roku pracownicy socjalni przeprowadzili także:

- 60 rodzinnych wywiadów środowiskowych cz. II na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej,
- 21 wywiadów w sprawie przyznania świadczenia pielęgnacyjnego,
- 3 wywiady w sprawie potwierdzenia faktu sprawowania opieki nad dziećmi przez osobę ubiegającą się o świadczenie wychowawcze – na zlecenie ZUS,
- 80 rodzinnych wywiadów środowiskowych cz. II na potrzeby Zespołu ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych,
- 5 wywiadów środowiskowych w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej osobom z innych gmin,
- 99 rodzinnych wywiadów środowiskowych w sprawie przyznania pomocy finansowej (pieniężnej i niepieniężnej) dla osób bezdomnych z innych gmin,
- 12 rodzinnych wywiadów środowiskowych w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej dla osób bezdomnych z innych gmin przebywających na terenie gminy Cieszyn,
- 11 wywiadów w sprawie przyznania dodatku elektrycznego,
- 28 wywiadów w sprawie przyznania dodatku węglowego i innych źródeł ciepła.

W roku 2023 pracownicy socjalni MOPS udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej 519 rodzinom, które liczyły łącznie 726 osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 243 rodzinom, liczącym 299 osób.

Praca socjalna prowadzona była również w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. W 2023 roku kontraktem socjalnym objęte były 74 osoby.

Pracownicy socjalni Ośrodka współpracowali z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz kierowali na szkolenia organizowane przez PUP. Utrzymywali stały kontakt z biurem pośrednictwa pracy.

W celu przeciwdziałania zagrożeniu utraty mieszkań MOPS wspierał rodziny udzielając pomocy w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na dofinansowanie do opłat mieszkaniowych. Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej kierowali osoby zagrożone utratą mieszkania z zasobów gminy do Zakładu Budynków Miejskich w celu ustalenia możliwości odpracowania długu lub zawarcia porozumienia w sprawie rozłożenia długu na raty. W ramach współpracy z ZBM odbyły się 2 spotkania pracowników ZBM i pracowników socjalnych (w obu jednostkach) mające na celu rozwiązywanie bieżących problemów w obszarze mieszkalnictwa i pomocy społecznej. W ciągu 2023 roku pracownicy socjalni razem z pracownikiem ZBM monitorowali lokale socjalne prowadząc tam wzmoczoną pracę socjalną. Działania te miały na celu zapobieganie bezdomności poprzez utratę prawa do lokalu wskutek m.in. niepłacenia czynszu przez najemców tych lokali.

W 2023 roku pracownicy socjalni zgłosili do Centrum Zdrowia Psychicznego znajdującego się w Szpitalu Śląskim w Cieszynie 12 osób wykazujących problemy natury psychicznej. Wielokrotnie uczestniczyli także w wizytach organizowanych przez Zespół Leczenia Środowiskowego. Centrum Zdrowia Psychicznego to miejsce, gdzie można uzyskać

kompleksową, fachową pomoc psychologiczno-psychiatryczną na wszystkich szczeblach opieki psychiatrycznej. Oprócz oddziałów: całodobowego i dziennego oraz poradni powstał Zespół Leczenia Środowiskowego, który zajmuje się terapią w środowisku domowym. Opieka domowa to forma leczenia ambulatoryjnego w domu, tam, gdzie mieszka pacjent. Pomocy udzielają: lekarz, pielęgniarka psychiatryczna oraz terapeuta. Oddziaływania te pozwalają pacjentowi powrócić do pełnienia normalnych funkcji społecznych czyli wrócić do nauki w szkole czy do pracy.

W 2023 roku MOPS złożył w Sądzie Rejonowym w Cieszynie 5 wniosków o leczenie bez zgody osoby na oddziale psychiatrycznym, ponadto 3 wnioski o umieszczenie bez zgody w Domu Pomocy Społecznej, 1 wniosek o umieszczenie bez zgody w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym o profilu psychiatrycznym.

W roku 2023 na terenie Cieszyna funkcjonowały 3 mieszkania chronione o charakterze treningowym, w tym:

- mieszkanie przy ul. Towarowej,
- mieszkanie przy ul. Górnej,
- mieszkanie przy ul. Błogockiej.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

Mieszkanie chronione przy ul. Towarowej dysponowało 3 miejscami i było przeznaczone dla rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W 2023 roku korzystała z niego 3-osobowa rodzina (ojciec z 2 dzieci).

Mieszkanie chronione przy ul. Górnej dysponowało 3 miejscami, powstało zgodnie z działaniem 4.7 Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, jest przeznaczone dla osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub stopniem umiarkowanym, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną lub upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz dla osób niewidomych. W 2023 roku w mieszkaniu tym przebywały 3 osoby.

Mieszkanie chronione zlokalizowane przy ul. Błogockiej 30 przeznaczone było dla osób bezdomnych. W 2023 roku skorzystały z niego 3 osoby.

W 2023 roku pracownik socjalny MOPS zajmujący się pracą z osobami bezdomnymi przeprowadził 145 rozmów z osobami bezdomnymi przebywającymi w przestrzeni publicznej, pochodzącymi z Cieszyna oraz innych gmin. Ponadto, w ramach prowadzonej pracy socjalnej w przestrzeni publicznej miasta Cieszyna pracownicy socjalni, często w asyście Straży Miejskiej, monitorowali miejsca przebywania i grupowania się osób bezdomnych niekorzystających ze wsparcia instytucjonalnego lub korzystających z niej w sposób nieregularny, z uwagi na swoje wykluczenie społeczne lub brak motywacji do zmiany swojej sytuacji życiowej. Celem tych działań było sukcesywne motywowanie osób bezdomnych do skorzystania z proponowanych w gminie Cieszyn form pomocy. W przypadku osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej, zakłócających spokój i będących pod wpływem alkoholu Policja lub Straż Miejska przewoziła je do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej. Warto podkreślić, że w ramach współpracy instytucji, w miesiącach jesienno-zimowych odbywały się wzmożone kontrole,

prowadzone przez pracowników MOPS i Straży Miejskiej, miejsc, w których przebywały/nocowały osoby bezdomne, podczas których wykorzystywane były elementy streetworkingu.

Pracownik socjalny MOPS pełni także dyżur telefoniczny, poza godzinami pracy Ośrodka (od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 20.00 i w soboty od 7.00 do 20.00), mający na celu współpracę z placówkami medycznymi, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, placówkami dla osób bezdomnych.

W 2023 roku gmina Cieszyn zlecała prowadzenie 22 miejsc w schronisku (w tym 3 miejsc z usługami opiekuńczymi) i 10 miejsc w noclegowni Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem”. Stowarzyszenie dysponowało nieruchomością przy ul. Błogockiej 30 na podstawie umowy użyczenia i w zakresie pozostałych wolnych miejsc – 18 w schronisku i 14 w noclegowni organizowało również współpracę z innymi gminami, w tym również gminami spoza powiatu cieszyńskiego.

Stowarzyszenie otrzymało z budżetu gminy na prowadzenie placówek dotacje w łącznej wysokości 452.000,00 zł.

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” utrzymywało współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cieszynie, w szczególności z pracownikami socjalnymi MOPS w zakresie organizowania pomocy osobom bezdomnym.

W Schronisku mogły przebywać osoby bezdomne, umieszczone na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia. MOPS prowadził postępowania administracyjne w sprawach związanych z udzielaniem schronienia i łącznie skierował do Schroniska dla osób bezdomnych 26 osób z Cieszyna, w tym 6 osób korzystało z miejsc z usługami opiekuńczymi, wydano łącznie 44 decyzje. Ponadto, z pobytu interwencyjnego w schronisku skorzystało 11 osób. Z Noclegowni w I półroczu skorzystało łącznie 77 osób, w tym 34 z Cieszyna, natomiast w II półroczu łącznie 82 osoby, w tym 28 osób z Cieszyna. Pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w noclegowni, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, nie wymagała przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej.

Gmina Cieszyn zlecała także Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem” realizację zadania pod nazwą „Nowy start nowe szanse – program aktywizacji społecznej osób bezdomnych”, które dofinansowane zostało ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna w kwocie 60.000,00 zł. Program aktywizacji społecznej i zawodowej skierowany był do osób bezdomnych uzależnionych od środków psychoaktywnych i miał na celu podniesienie ich kompetencji psychospołecznych, kwalifikacji, umiejętności i uzyskanie samodzielności życiowej. Program obejmował zajęcia edukacyjne dla osób bezdomnych w ramach Warsztatów Treningu Pracy (warsztat rzemiosła artystycznego, stolarsko-ślusarski, remontowo-budowlany, kuchenny) oraz grupy edukacyjne, treningi, grupy wsparcia.

Na przestrzeni kilku ostatnich miesięcy roku 2023 zaobserwowano zwiększoną liczbę osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej, zarówno po stronie polskiej, jak i czeskiej. Z uwagi na powyższe zorganizowane zostało spotkanie przedstawicieli władz, instytucji, organizacji kościelnych, związków wyznaniowych, organizacji pozarządowych, grup nieformalnych zajmujących się problematyką osób bezdomnych, zarówno polskich, jak i czeskich. Spotkanie miało na celu wymianę informacji, doświadczeń oraz zaplanowanie wspólnych działań na rzecz rozwiązywania problemów osób bezdomnych na terenie miast. Organizowane były również robocze spotkania przedstawicieli jednostek organizacyjnych

gminy, które miały na celu wdrożenie wspólnie wypracowanych rozwiązań zmierzających do zminimalizowania liczby osób bezdomnych w gminie, jak również uskutecznienie dotychczasowej współpracy na rzecz osób zagrożonych bezdomnością.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od wielu lat współpracuje z Wydziałem Socjalnym Urzędu Miasta w Czeskim Cieszynie w celu między innymi uskutecznienia pomocy osobom bezdomnym z terenu pogranicza. W 2023 roku zrealizowano kolejną edycję wspólnego projektu pn. „Zupa na granicy”. Wydarzenie miało miejsce 15 grudnia 2023 roku i było skierowane do osób ubogich i bezdomnych z terenu Cieszyna i Czeskiego Cieszyna. Celem projektu było rozpropagowanie informacji o możliwych formach pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (ubogich, bezdomnych itp.) oferowanych przez polskie i czeskie służby socjalne, jak również lokalne organizacje. Tradycyjnie, zostały przygotowane zupy (grochówka przez stronę polską oraz Valašská kyselica przez stronę czeską), którymi częstowano przybyłych mieszkańców. Jednocześnie podejmowano rozmowy z zainteresowanymi osobami o możliwych formach wsparcia. Była to również okazja do pogłębienia kilkuletniej już współpracy między służbami socjalnymi. Dodatkową atrakcją zarówno dla mieszkańców i samych organizatorów była możliwość oddania głosu na lepszy smak zupy. Wydano łącznie około 180 porcji zupy.

W okresie od stycznia do marca 2023 roku, na zlecenie gminy Cieszyn Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” prowadziło ośrodek wsparcia – Dom Matki i Dziecka „Słonecznik” (10 miejsc, w tym 4 miejsca dla dorosłych, 6 miejsc dla dzieci), otrzymując na ten cel dotację w wysokości 25.000,00 zł. W okresie od kwietnia do czerwca MOPS współpracował ze Stowarzyszeniem Pomocy Wzajemnej „Być Razem” i kierował do Domu Matki i Dziecka „Słonecznik” osoby w ramach interwencji kryzysowej.

W okresie od lipca do grudnia 2023 roku współpracowano z Powiatem Cieszyńskim w zakresie kierowania osób do Powiatowego Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Pogórzcu. MOPS kierował do tej placówki osoby, jednocześnie ponosząc opłaty w wysokości stanowiącej różnicę między opłatą wnoszoną przez osobę kierowaną a średnim miesięcznym kosztem utrzymania w Domu. W 2023 roku z pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży skorzystało łącznie 8 osób, w tym 2 osoby dorosłe i 6 dzieci.

W roku 2023 gmina Cieszyn uczestniczyła w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Podprogram 2021 Plus, współpracując w tym zakresie

z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – Zarządem Wojewódzkim w Katowicach. PKPS na zlecenie gminy Cieszyn realizował zadanie, otrzymując dotację w wysokości 7.000,00 zł.

Z pomocy w ramach Programu mogły korzystać osoby, których dochód nie przekraczał 235% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (1823,60 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, 1410,00 zł w przypadku osoby w rodzinie).

W 2023 roku MOPS wydał 103 skierowania dla rodzin do pomocy żywnościowej, na podstawie których skorzystało łącznie 201 osób w rodzinach.

Asortyment wydawanej żywności był bardzo szeroki. Żywność była wydawana w jednym z pomieszczeń Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” w Cieszynie. Ponadto, pracownicy socjalni dowozili żywność osobom starszym, samotnym i niepełnosprawnym (grupa 9 osób).

W 2023 roku MOPS wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i naliczeniu odpłatności za pobyt dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych i chorych. Wydano 56 decyzji o skierowaniu do domów pomocy społecznej i 56 decyzji o naliczeniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, w tym 3 decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej na czas oczekiwania na umieszczenie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

2 osoby po umieszczeniu zrezygnowały z pobytu w domach pomocy społecznej, 1 osoba powróciła do środowiska w związku z poprawą stanu zdrowia, a 1 przeszła do ZOL, 3 osoby dokonały zmiany skierowań na inny dom pomocy społecznej, 1 osoba zmieniła profil w tym samym domu pomocy społecznej do którego została skierowana wcześniej.

W 2023 roku 12 osób przebywających w domach pomocy społecznej zmarło.

W 2023 roku 15 złożonych wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej zostało umorzonych, z czego 3 wnioski z powodu śmierci wnioskodawców, 8 z powodu pozostania osób w środowisku pod opieką rodziny, 4 wnioski z powodu zabezpieczenia osób w innych placówkach. 1 osobie odmówiono skierowania do domu pomocy społecznej ze względu na brak przesłanki z art. 54 ustawy o pomocy społecznej oraz zaświadczenia lekarza, z którego wynikało, że nie wymaga całodobowej opieki.

Na koniec 2023 roku 22 osoby oczekiwały na umieszczenie w domu pomocy społecznej, w tym 14 na podstawie decyzji wydanych w latach wcześniejszych, osoby te zwróciły się z prośbą o przesunięcie terminu przyjęcia.

Pracownicy socjalni Zespołu ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych pomagali w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania skierowania i umieszczenia w zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków pomocy społecznej, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej z innych gmin (przeprowadzono 139 takich wywiadów środowiskowych).

MOPS przeprowadził także 30 wywiadów środowiskowych dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie na potrzeby skierowania mieszkańców Cieszyna do Dziennego Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzonego przez Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „Więź” oraz do Centrum Aktywności „TON”, prowadzonego przez Towarzystwo Opieki nad Niepełnosprawnymi w Ustroniu.

W roku 2023 MOPS zlecał świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych firmie MG Partner Marcin Grzesiak z siedzibą w Warszawie.

W 2023 roku gmina Cieszyn przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75+”. Program ten pozwolił uzyskać wsparcie finansowe w zakresie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Wysokość dotacji celowej z budżetu państwa nie mogła przekroczyć 50% kosztów realizacji zadania.

Pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 117 osób, u których zrealizowano 10079 godz. usług, w tym u 69 osób w ramach Programu „Opieka 75+”, u których zrealizowano 3905,5 godz. Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 3 osoby, u których zrealizowano 112 godz. Odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania wynosiła 37,20 zł, w przypadku specjalistycznych usług 71,20 zł za jedną godzinę.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi wykonywane były przez osoby zatrudniane przez MOPS na podstawie umowy zlecenia. Objęto 18 osób tą formą pomocy i zrealizowano 3423 godz. W 2023 roku cena za 1 godzinę specjalistycznej usługi wynosiła 60,00 zł, dodatkowo cena za 1 godzinę usługi wysoce specjalistycznej wynosiła: 78,00 zł (oligofrenopedagog), 110,00 zł (rehabilitant).

W 2023 roku MOPS kontynuował realizację programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023 w Gminie Cieszyn”, przyjętego przez Radę Miejską Cieszyna w związku z wejściem w życie programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 rok. Celem programu osłonowego była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania osób powyżej 65 roku życia, samotnie gospodarujących lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia poprzez:

- zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wsparcia (przede wszystkim poprzez uruchomienie wolontariatu) wynikających z rozeznaczonych potrzeb seniorów na terenie Gminy Cieszyn; podpisano porozumienia z 4 wolontariuszami, 3 seniorów korzystało z tej formy wsparcia (dostarczanie zakupów, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, drobne naprawy w mieszkaniu),
- poprawę poczucia bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość” (opaska bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu).

Podsumowanie realizacji programu w zakresie teleopieki w roku 2023 przedstawia się następująco:

- liczba dostępnych opasek bezpieczeństwa – 50,
- liczba seniorów, którzy korzystali z opaski bezpieczeństwa – 51, w tym 5 małżeństw,
- liczba alarmów SOS/upadków/połączeń – łącznie 99, w tym 21 uruchomionych przez seniorów przycisków SOS, 26 z powodu upadków, 52 połączenia,
- liczba wezwań karetki/służb ratunkowych/POZ – 1,
- liczba zgłoszeń zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon, prośbą o interwencję kogoś z otoczenia, prośbą o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej – 98,
- liczba połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum – 115.

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023 w Gminie Cieszyn” był dofinansowany ze środków budżetu państwa. Udział w Programie dla seniorów był bezpłatny.

W 2023 roku MOPS koordynował także realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2021 – 2025 (odrębne sprawozdanie), oraz sporządził Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2022 dla gminy Cieszyn, która przekazana została Radzie Miejskiej Cieszyna w kwietniu 2023 roku.

W 2023 roku znowelizowana została ustawa o pomocy społecznej. Większość przepisów ustawy z 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw weszło w życie 1 listopada 2023 roku. W wyniku nowelizacji „mieszkania chronione” zostały zastąpione dwoma nowymi formami wsparcia „mieszkaniem treningowymi i mieszkaniem wspomagany”. Na wojewodę nałożony został obowiązek prowadzenia rejestru mieszkań treningowych i wspomaganych.

Ustawa wprowadziła również regulacje dotyczące usług sąsiedzkich, jako formy realizacji usług opiekuńczych, a także usługi wsparcia krótkoterminowego świadczone w formie opieki całodobowej lub dziennej przez dom pomocy społecznej.

W wyniku nowelizacji podwyższone zostały kwoty brane pod uwagę do ustalania wysokości zasiłku stałego ze 100% kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą na 130% kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą oraz ze 100% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie do 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Ustawa podwyższyła również minimalną wysokość zasiłku stałego z 30,00 zł do 100,00 zł.

Na podstawie tych zmian, w listopadzie 2023 roku została podjęta przez Radę Miejską Cieszyna uchwała w sprawie szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych

i mieszkaniach wspomaganych prowadzonych w zakresie zadań własnych przez Gminę Cieszyn lub na jej zlecenie. W grudniu 2023 roku Ośrodek wszczął także postępowania w sprawie ustalenia nowej wysokości zasiłków stałych oraz podjął działania organizacyjne związane z przekształceniem 3 mieszkań chronionych w 2 mieszkania treningowe i 1 mieszkanie wspomagane.

1.2. Zadania ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zakres udzielonych świadczeń rodzinnych obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 3 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2023 roku, na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
zasiłki rodzinne i dodatki	1.010.107,85 zł	liczba świadczeniobiorców: 283 liczba złożonych wniosków: 336 liczba wydanych decyzji: 370
zasiłki pielęgnacyjne	2.515.718,01 zł	liczba świadczeniobiorców: 1102 liczba złożonych wniosków: 307 liczba wydanych decyzji: 457
świadczenia pielęgnacyjne	4.061.985,80 zł	liczba świadczeniobiorców: 151 liczba złożonych wniosków: 67 liczba wydanych decyzji: 75
specjalny zasiłek opiekuńczy	11.160,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 2 liczba złożonych wniosków: 0 liczba wydanych decyzji: 0
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	85.000,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 85 liczba złożonych wniosków: 117 liczba wydanych decyzji: 85
składki ZUS od osób pobierających	693.666,00 zł	liczba osób, którym opłacono składki:

świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy		81
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	139.269,44 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 61
świadczenie rodzicielskie	424.457,30 zł	liczba świadczeniobiorców: 72 liczba złożonych wniosków: 55 liczba wydanych decyzji: 44

1.3. Zadania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zakres udzielonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 4 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2023 roku na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	690.250,61 zł	liczba świadczeniobiorców: 112 liczba złożonych wniosków: 111 liczba wydanych decyzji: 147

MOPS prowadząc postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 roku:

- przekazał komornikowi sądowemu 34 informacje mające wpływ na egzekucję świadczeń, pochodzące z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych,
- złożył 167 wniosków do prokuratury o wszczęcie postępowania wobec dłużników,
- złożył 151 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego.

1.4. Zadania ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zakres udzielonych świadczeń wychowawczych obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 5 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2023 roku na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
świadczenie wychowawcze	53.085,10 zł	liczba świadczeniobiorców: 14

W związku ze zmianą ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od dnia 1 stycznia 2022 roku realizację przedmiotowej ustawy przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W roku 2023 MOPS wypłacał świadczenia wychowawcze tylko w przypadku, gdy Wojewoda Śląski ustalił koordynację systemów zabezpieczenia społecznego.

1.5. Zadania ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” gmina odpowiedzialna była za przyznawanie i wypłacanie jednorazowego świadczenia

z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie wynosi 4.000,00 zł.

Tabela nr 6 – Jednorazowe świadczenia udzielone przez MOPS w 2023 roku na podstawie ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
jednorazowe świadczenie	8.000,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 2 liczba złożonych wniosków: 2 liczba wydanych decyzji: 2 liczba dzieci: 2

Rodziny z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, a także kobiety w okresie ciąży, porodu i porożu, w szczególności kobiety w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych są także uprawnione do poradnictwa w zakresie:

- przezwycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
- wsparcia psychologicznego,
- pomocy prawnej,
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Poradnictwo w tym zakresie koordynowane jest przez asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie. W celu uzyskania pomocy ze strony asystenta rodziny, osoby uprawnione powinny złożyć wniosek do Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. W 2023 roku do MOPS nie wpłynął żaden wniosek o koordynację poradnictwa przez asystenta rodziny.

1.6. Zadania ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Tabela nr 7 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2023 roku, na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania własne		
dotatki mieszkaniowe	874.412,82 zł	liczba rodzin, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego: 252

1.7. Zadania ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

MOPS prowadził postępowania z zakresu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na wniosek Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej, jak i świadczeniobiorców, celem potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Tabela nr 8 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2023 roku, na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
decyzje dla osób nieubezpieczonych potwierdzające prawo do nieodpłatnego korzystania ze świadczeń z opieki zdrowotnej	6.570,00 zł	liczba wydanych decyzji: 65

1.8. Zadania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2023 roku wsparciem asystentów rodziny objętych było 50 rodzin przeżywających trudności

w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które liczyły łącznie 161 osób, w tym 44 rodzin zobowiązanych było postanowieniem Sądu Rejonowego w Cieszynie do pracy z asystentem rodziny. Na potrzeby pracy z jedną rodziną MOPS zlecał usługę tłumaczenia języka migowego.

MOPS podejmował pracę z 39 rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z czego w wyniku wezwania Sądu Rejonowego w Cieszynie prowadzono pracę z 36 rodzinami biologicznymi. Część rodzin biologicznych objęta była wsparciem asystenta rodziny, a z pozostałymi pracę podejmował pracownik socjalny, kierując je również do różnych form wsparcia dostępnych na terenie Cieszyna.

MOPS koordynował współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie w zakresie współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W 2023 roku gmina ponosiła wydatki związane z pobytom 95 dzieci w pieczy zastępczej.

26 dzieci przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 29 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych, 19 dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych, zaś 21 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (3 osoby – Dom Dziecka w Cieszynie, 3 osoby – Dom Dziecka w Dzięgielowie, 8 osób – Dom Dziecka w Wiśle, 1 osoba – Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Międzywiciu, 6 osób – Rodzinny Dom Czasowego Pobytu dla Dzieci „Sindbad” w Ustroniu.

Pracownicy MOPS brali udział w posiedzeniach zespołów do spraw oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Na wniosek sądu rodzinnego przeprowadzali wywiady środowiskowe i sporządzali opinie o kandydatach na rodziny zastępcze.

MOPS odpowiedzialny był za koordynację Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Cieszyna na lata 2022 – 2024 (odrębne sprawozdanie) i bezpośrednio realizował część zadań w nim zawartych.

1.9. Zadania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W roku 2023, podobnie jak w latach poprzednich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna (odrębne sprawozdanie), jednocześnie realizując bezpośrednio część zadań w nich zawartych. MOPS organizował między innymi działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne.

Wiele zadań w ramach Programu zleczanych było do realizacji organizacjom pozarządowym w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ośrodek przygotowywał dokumentację związaną z ogłaszaniem i rozstrzyganiem otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych gminy Cieszyn z tego zakresu, zajmował się sporządzaniem umów, sprawował kontrolę nad realizacją zadań oraz rozliczał dotacje.

MOPS zapewniał także obsługę administracyjną Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1.10. Zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

MOPS prowadził Punkt konsultacyjny do spraw przemocy w rodzinie i prowadził działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W roku 2023 Ośrodek koordynował realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2021 – 2024 (odrębne sprawozdanie) i był bezpośrednim realizatorem wybranych zadań w nim ujętych, w szczególności podejmował działania edukacyjne i profilaktyczne służące zapobieganiu zjawisku przemocy w rodzinie.

MOPS prowadził także obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a od października 2023 roku Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.

W sierpniu 2023 roku, w związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej przyjęta została przez Radę Miejską Cieszyna nowa Uchwała określająca tryb i sposób powoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej. W październiku 2023 roku Zarządzeniem Burmistrza Miasta został powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w nowym składzie, liczącym 13 członków.

1.11. Zadania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

MOPS koordynował realizację Programu współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2023 (odrębne sprawozdanie) w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu

społecznemu (wsparcie dla osób potrzebujących, wsparcie dla osób starszych, wsparcie dla osób niepełnosprawnych oraz długotrwale lub ciężko chorych, ochrona rodzicielstwa, macierzyństwa i praw dziecka) oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

MOPS przygotowywał dokumentację związaną z ogłaszaniem i rozstrzyganiem otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych z tego zakresu, zajmował się sporządzaniem umów, a także rozliczał dotacje pod względem merytorycznym i finansowym. MOPS prowadził także kontrole stanu realizacji zleconych zadań publicznych w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

MOPS przygotowywał dokumentację, w tym umowy związane ze zleceniem realizacji zadań publicznych w trybie określonym w m.in. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „tryb uproszczony”).

Pracownicy MOPS brali także udział w pracach komisji konkursowych opiniujących złożone oferty.

MOPS przygotowywał rekomendacje dla organizacji pozarządowych ubiegających się o środki finansowe z różnych zewnętrznych źródeł.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 0050.208.2022 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 14 kwietnia 2022 roku w sprawie wprowadzenia zasad organizacji wolontariatu w gminie Cieszyn, MOPS zebrał informację o liczbie porozumień zawartych z wolontariuszami przez jednostki gminne oraz o liczbie porozumień zawartych przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w ramach realizacji zadań publicznych zleconych przez gminę Cieszyn w roku 2023.

W 2023 roku 6 jednostek gminnych zawarło 77 porozumień z wolontariuszami, w tym:

- Szkoła Podstawowa nr 3 – 61 porozumień,
- Szkoła Podstawowa nr 4 – 1 porozumienie,
- Szkoła Podstawowa nr 6 – 1 porozumienie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie – 8 porozumień,
- Dom Spokojnej Starości – 3 porozumienia,
- Książnica Cieszyńska – 3 porozumienia.

Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w ramach realizacji zadań publicznych zleconych przez gminę Cieszyn zawarły łącznie 77 porozumień.

1.12. Zadania ustawy o repatriacji.

W związku z podjętą we wrześniu 2021 roku uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie zapewnienia warunków do osiedlenia na terenie gminy Cieszyn jednej rodzinie w ramach repatriacji, w kwietniu 2023 roku na terenie Cieszyna osiedliła się kolejna rodzina repatriantów Kazachstanu – małżeństwo z 2 dziećmi. Rodzinie zapewniono wyremontowany oraz wyposażony lokal mieszkalny. Na podstawie uchwały Rady Miejskiej Cieszyna rodzinie przysługiwała również następująca pomoc: jednorazowy zakup żywności, leków, środków higienicznych

i czystości, pokrycie kosztów tłumaczenia dokumentacji niezbędnej do uzyskania polskich dokumentów, pokrycie opłat związanych z wydaniem polskich dokumentów, pokrycie opłat

czynszowych za używanie udostępnionego lokalu mieszkalnego, pokrycie kosztów obiadów, pomoc w załatwieniu wszelkich spraw urzędowych i administracyjnych związanych z osiedleniem się na terenie gminy Cieszyn, pokrycie kosztów bieżącego utrzymania w wysokości obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę przysługujące rodzinie miesięcznie.

MOPS objął rodzinę repatriantów kompleksowym wsparciem w adaptacji do nowych warunków życia, a także pomocą w załatwianiu wszystkich spraw urzędowych i administracyjnych związanych z osiedleniem w Polsce.

Pracownik MOPS odpowiedzialny za współpracę z rodziną podejmował następujące działania:

- utrzymywał kontakt z organami i instytucjami administracji rządowej i samorządowej w sprawach związanych z osiedleniem, uzyskaniem decyzji w sprawie potwierdzenia obywatelstwa, otrzymaniem wszystkich dokumentów, ich tłumaczeniem, otrzymaniem pomocy ze środków budżetu państwa na pokrycie kosztów przejazdu oraz zagospodarowanie i bieżące utrzymanie,
- pomagał w zakwaterowaniu w mieszkaniu, podpisaniu umowy najmu z Zakładem Budynków Miejskich, przepisaniu licznika prądu, licznika gazu itp.,
- pomagał w zapisaniu dzieci do szkoły podstawowej,
- pomagał w uzyskaniu decyzji o zmianie nazwiska,
- udzielał pomocy w zakresie aktywizacji zawodowej poprzez sporządzenie dokumentów aplikacyjnych, bezpośredni kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w sprawie rejestracji rodziny w rejestrze osób bezrobotnych, towarzyszenie rodzinie w pierwszych spotkaniach z pracownikami PUP, doradcą zawodowym,
- pomagał rodzinie w zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego, a także w sprawach związanych z wyborem świadczeniodawcy udzielającego świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- organizował rodzinie wizyty u lekarzy pierwszego kontaktu jak i lekarzy specjalistów, w przypadku potrzeby towarzyszył w wizytach,
- towarzyszył rodzinie przy dopełnieniu formalności związanych z założeniem konta osobistego,
- organizował pomoc rzeczową dla rodziny, żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020,
- udzielał pomocy w zorganizowaniu kursu językowego,
- udzielał pomocy rodzinie w rozwiązywaniu bieżących trudności dnia codziennego związanych z sytuacją materialną, rodzinną, mieszkaniową i zdrowotną,
- pomagał rodzinie w uzyskaniu pracy.

W 2023 roku do gminy Cieszyn wpłynęły także 33 wnioski z prośbą o pomoc w repatriacji.

1.13. Zadania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osobom fizycznym składającym wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste Powietrze”. W 2023 roku wydano 81 takich zaświadczeń.

1.14. Zadania ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie wypłacał dodatek węglowy w związku z wnioskami, złożonymi w roku 2022, które zostały rozpatrzone w roku 2023.

Tabela nr 9 – Dodatki węglowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2023 roku o dodatku węglowym		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadanie zlecone		
dodatek węglowy	153.00,00 zł	liczba świadczeniobiorców, którzy otrzymali dodatek: 51

1.15. Zadania ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie wypłacał dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła na wnioski złożone w roku 2022, które zostały rozpatrzone w roku 2023.

Tabela nr 10 – Dodatki z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła przyznane na podstawie ustawy dnia 15 września 2023 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadanie zlecone		
dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła	23.000,00 zł	liczba świadczeniobiorców, którzy otrzymali dodatek: 14

1.16. Zadania ustawy z dnia 27 października 2022 roku o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych.

W 2022 roku gmina Cieszyn przystąpiła do zakupu paliwa stałego z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych. Realizacja zadania zakończyła się w maju 2023 roku. Gmina sprzedała całość zapotrzebowanego paliwa.

Wnioski o zakup preferencyjny paliwa stałego (węgiel, ekogroszek, groszek) przyjmowane były w MOPS, a po pozytywnej weryfikacji listy uprawnionych osób przekazywane były do Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Cena za 1 tonę węgla, ekogroszku, groszku wynosiła 1.730,00 zł. Paliwo stałe wydawane było w składzie opałowym PHU „Donex” Donocik Spółka Jawna w Cieszynie.

W 2023 roku do MOPS złożono 197 wniosków o preferencyjny zakup paliwa stałego, 190 zostało pozytywnie rozpatrzonych. Zapotrzebowanie dotyczyło 214 000 kg węgla typu orzecha i 144 140 kg ekogroszku.

1.17. Zadania ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

W 2022 roku MOPS rozpoczął realizację ustawy z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Celem ustawy było jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości 1.000,00 zł lub 1.500,00 zł osób, których główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną. Wysokość dodatku elektrycznego uzależniona była od zużycia energii elektrycznej w roku 2021. Realizacja zadania rozpoczęła się 1 grudnia 2022 roku w zakresie przyjmowania wniosków o dodatek elektryczny, natomiast wypłata przyznanego dodatku elektrycznego realizowana była w roku 2023.

Tabela nr 11 – Dodatek elektryczny przyznane na podstawie ustawy dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadanie zlecone		
dodatek elektryczny	131.500,00 zł	liczba złożonych wniosków: 156 (z czego 87 wniosków w 2022 r., 69 wniosków w 2023 r.) liczba świadczeniobiorców, którzy otrzymali dodatek: 125

1.18. Zadania ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie odpowiedzialny był za realizację części zadań przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Na realizację zadań w tym zakresie gmina otrzymała środki z budżetu państwa.

Ośrodek zajmował się przyjmowaniem wniosków i wypłatą jednorazowego świadczenia w wysokości 300,00 zł dla obywateli Ukrainy. W 2023 roku do Ośrodka wpłynęły 94 wnioski dla 112 świadczeniobiorców. Wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 33.600,00 zł.

Ośrodek zajmował się przyjmowaniem wniosków i wypłacaniem świadczeń pieniężnych przysługujących z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Liczba osób, które w 2023 roku wnioskowały o to świadczenie wyniosła 74, a łączna kwota wypłacona wnioskodawcom wyniosła 1.259.960,00 zł.

Ośrodek odpowiedzialny był również za sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych, ustanowionych przez sąd opiekuńczy dla małoletnich obywateli Ukrainy pozostających bez opieki osób dorosłych. Nadzór sprawowali pracownicy socjalni Zespołu ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej Ośrodka. W 2023 roku nadzór sprawowany był nad 9 opiekunami tymczasowymi, pod opieką których znajdowało się 10 dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał także bezpłatną pomoc psychologiczną dla obywateli Ukrainy. Pomoc świadczona była przez psychologa z Ukrainy. W 2023 roku skorzystały z niej 4 osoby. Wydatkowano na zadanie kwotę 260,00 zł.

Realizując zadania ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także ustawy o pomocy społecznej Ośrodek zajmował się zapewnianiem posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole oraz wyżywienia dla dzieci w przedszkolu. W 2023 roku z posiłków w szkołach i przedszkolach skorzystało łącznie 42 dzieci.

Ośrodek przyznał także 1 osobie z Ukrainy zasiłek stały i sprawił pochówek 2 osobom. Na realizację tych zadań przeznaczono kwotę 24.446,56 zł.

W roku 2023 w zakresie świadczeń rodzinnych obywatele Ukrainy złożyli w Ośrodku:

- 19 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- 4 wnioski o zasiłek pielęgnacyjny,
- 4 wnioski o świadczenie pielęgnacyjne,
- 3 wnioski o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”,
- 6 wniosków o świadczenie rodzicielskie.

Wyplacono świadczenia rodzinne w kwocie 209.130,32 zł.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku gmina Cieszyn kontynuowała realizację projektu współfinansowanego przez Unię Europejską pod nazwą „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – Miasto Cieszyn” w trybie nadzwyczajnym w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie Społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Jego celem była poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych skutkami kryzysu migracyjnego związanego z wojną na terytorium Ukrainy poprzez zapewnienie usług społecznych z zakresu wsparcia rodziny. Realizatorami projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka Miejska w Cieszynie, Szkoła Podstawowa nr 5 i Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Cieszynie.

W 2023 roku w ramach projektu funkcjonowało dodatkowych 15 miejsc w placówce wsparcia dziennego – Świetlicy Środowiskowej „Przytulisko” w Cieszynie dla dzieci z Ukrainy, organizowane były także dodatkowe zajęcia aktywizujące dzieci i młodzież w tej placówce. Biblioteka Miejska organizowała zajęcia integracyjne dla dzieci i kurs języka polskiego dla dorosłych, a Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał wsparcie tłumacza języka ukraińskiego oraz wsparcie pracownika merytorycznego. W 2023 roku z projektu korzystały 52 osoby z Ukrainy.

Całkowita wartość projektu wyniosła 154.125,00 zł, w tym dofinansowanie projektu z UE 131.006,25 zł.

W 2023 roku na realizację projektu MOPS wydatkował kwotę 15.274,71 zł.

W okresie od 1 marca do 18 sierpnia 2023 roku, na podstawie złożonego do Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Bielsku-Białej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapotrzebowania, Fundacja ADONAI jako podmiot ekonomii społecznej zapewniała obiady dla obywateli Ukrainy. Z tej formy pomocy skorzystało 17 osób.

W 2023 roku obywatele Ukrainy otrzymywali także żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. Wydano 45 skierowań, na podstawie których skorzystało 112 osób.

1.19. Zadania pozostałych ustaw oraz wynikające z rozeznaczonych potrzeb.

W 2023 roku MOPS realizował Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Program „Opieka wytchnieniowa” ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie w ich codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa w opiece nad niepełnosprawnym członkiem rodziny oraz zapewnić czas opiekunowi na odpoczynek i regenerację. W 2023 roku z usług opieki wytchnieniowej świadczonej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej skorzystało 11 rodzin.

W 2023 roku MOPS pozyskał środki z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023. Program zapewniał usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, dedykowane osobom niepełnosprawnym. Celem Programu była poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku, zwiększenie możliwości zaspokajania ich potrzeb oraz włączenie osób niepełnosprawnych w życie społeczne. W 2023 roku z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” skorzystało 38 osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny korzystały z poradnictwa w MOPS, uzyskując informacje na temat możliwości przystosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, likwidacji barier funkcjonalnych, zakupu sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, możliwościach uzyskania statusu osoby niepełnosprawnej, przepisach prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych, możliwościach podjęcia nauki i pracy oraz działalności organizacji pozarządowych. Pracownicy pomagali pozyskać środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej poprzez pomoc w wypełnieniu wniosków do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Pracownik MOPS pełnił funkcję przewodniczącego Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych, pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

W 2023 roku Komisja zaopiniowała 2 projekty dotyczące:

- projektu pn. „Koncepcja rozbudowy oraz dostosowania budynku ZBM w Cieszynie dla potrzeb osób niepełnosprawnych”,
- projektu budowlanego pn. „budynek mieszkalny wielorodzinny wraz z niezbędną infrastrukturą zlokalizowany na działkach nr 6/19 i 2/90 położonych w miejscowości Cieszyn przy ul. Mickiewicza, stanowiących własność Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o.o. z siedzibą w Cieszynie przy ul. Liburnia 2A”.

Dodatkowo członkowie Komisji uczestniczyli w realizacji zadania „Strategia Dostępności dla gminy Cieszyn w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Funduszu Spójności – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 w zakresie przeprowadzonych 10 modelowych audytów w budynkach będących w zasobach gminy Cieszyn oraz dokonali wizji lokalnej w Szkole Podstawowej nr 5 w Cieszynie i w Szkole Podstawowej nr 3 w Cieszynie w celu określenia stopnia dostępności obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W 2023 roku dwóch pracowników MOPS brało udział w pracach Transgranicznej grupy roboczej ds. planowania przestrzennego infrastruktury, zarządzania kryzysowego oraz współpracy instytucjonalnej i usług publicznych. Transgraniczne grupy robocze zostały powołane zgodnie z zapisami Strategii współpracy transgranicznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna w kontekście rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński.

Ośrodek koordynował współpracę gminy Cieszyn z Miastem Bielsko-Biała w zakresie przyjmowania do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej osób nietrzeźwych z terenu Cieszyna. W roku 2023 doprowadzono do Ośrodka ogółem 407 osób, w tym 358 mężczyzn i 49 kobiet, w tym 80 w związku z wystąpieniem zagrożenia zdrowia i życia, 54 osoby w wyniku interwencji domowych oraz 273 osoby w ramach interwencji publicznej.

Liczba osób doprowadzonych w 2023 roku do OPPA z podziałem na wiek przedstawia się następująco:

- poniżej 18 lat: 0,
- 18 lat: 0,
- 19 – 24 lata: 7 osób,
- 25 – 29 lat: 17 osób,
- 30 – 49 lat: 150 osób,
- 50 i powyżej 50 lat: 233 osoby.

W stosunku do roku 2021 największy wzrost – o 54 osoby dotyczył doprowadzeń do Ośrodka osób w wieku 50 i powyżej 50 lat.

Doprowadzaniem osób nietrzeźwych do OPPA zajmowała się bezpośrednio Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie oraz Straż Miejska.

Pomoc finansowa gminy Cieszyn w formie dotacji dla Miasta Bielsko-Biała na dofinansowanie działalności OPPA wyniosła 126.554,00 zł.

W 2023 roku, MOPS skierował 2 dzieci z najuboższych rodzin do udziału w wycieczce letnim organizowanym przez Śląskie Kuratorium Oświaty w Katowicach.

W 2023 roku w ramach Programu Erasmus+ 2 studentów ze szkoły Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální w Ostrawie uczestniczyło w miesięcznym stażu pod nadzorem pracowników Ośrodka. W ramach stażu studenci zostali zapoznani z funkcjonowaniem samego Ośrodka, jego zadaniami, jak również z funkcjonowaniem innych instytucji, organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej w gminie Cieszyn.

W 2023 roku Kierownik MOPS był członkiem następujących zespołów i komisji:

- Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
- Komisji Społecznej mającej na celu wzmocnienie mechanizmu kontroli społecznej w sprawach najmu i sprzedaży lokali mieszkalnych, współpracującej z Zakładem Budynków Miejskich Sp. z o. o.

Pracownicy Ośrodka byli członkami różnych zespołów, komisji i grup, w tym:

- Zespołu do spraw dostępności, którego zadaniem jest wspieranie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Urząd Miejski w Cieszynie i miejskie jednostki organizacyjne gminy Cieszyn,
- Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych, pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- Transgranicznej grupy roboczej ds. planowania przestrzennego infrastruktury, zarządzania kryzysowego oraz współpracy instytucjonalnej i usług publicznych,
- Zespołu ds. Rozwoju Ekonomii Społecznej w Gminie Cieszyn,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1.20. Dzienny Dom „Senior+”

W czerwcu 2023 roku gmina Cieszyn zawarła umowę z Wojewodą Śląskim o dofinansowanie z budżetu państwa zadania realizowanego w ramach programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021 – 2025 (edycja 2023) Moduł I: Utworzenie lub wyposażenie placówki „Senior +”. Zadanie zostało dofinansowane ze środków budżetu państwa w kwocie 121.530,00 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 280.693,18 zł.

W ramach zadania wykonano roboty budowlane w pomieszczeniach budynku Żłobków Miejskich przy ul. Moniuszki 13 w Cieszynie, przeznaczonych na Dzienny Dom "Senior+" oraz dokonano zakupu niezbędnego wyposażenia Dziennego Domu "Senior+".

W wyniku inwestycji w budynku Żłobka nr 2 w Cieszynie utworzony został Dzienny Dom „Senior+” z 15 miejscami dla seniorów.

Dzienny Dom "Senior+" spełnia standardy określone w Programie wieloletnim "Senior+" na lata 2021 - 2025. Wszystkie pomieszczenia ośrodka wsparcia zostały wyposażone w stosowne meble, sprzęty i artykuły, tak by stworzyć uczestnikom dogodne warunki do spędzania czasu wolnego i korzystania z oferty programowej Dziennego Domu.

Łączna powierzchnia wszystkich pomieszczeń w ośrodku wynosi 151,18 m² (powierzchnia na jedno miejsce 10,08 m²).

Ośrodek obejmuje następujące pomieszczenia:

- pomieszczenie ogólnodostępne pełniące funkcję sali spotkań i jadalni połączone z aneksem kuchennym (49,68 m²),
- pomieszczenie do utrzymania i zwiększania aktywności ruchowej (39,12 m²),
- szatnia (18,70 m²),
- biuro (5,29 m²),
- 2 łazienki dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym jedna dla kobiet, jedna dla mężczyzn, każda wyposażona w prysznic,
- umywalkę i toaletę, uchwyty, krzeselka prysznicowe, z odpowiednim miejscem manewrowym dla wózków inwalidzkich (7,11 m² i 15,66 m²),
- korytarz (8,54 m²),
- wiatrołap (7,08 m²).

Dzienny Dom "Senior+" mieści się w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. W listopadzie 2023 roku Rada Miejska Cieszyna podjęła uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej pomocy społecznej Gminy Cieszyn – ośrodka wsparcia pod nazwą Dzienny Dom „Senior+” oraz połączenia go z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cieszynie.

Oferta Dziennego Domu „Senior+” jest skierowana do mieszkańców Cieszyna, nieaktywnych zawodowo, którzy ukończyli 60 rok życia, w szczególności osób samotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających niwelowania faktycznych lub potencjalnych, negatywnych skutków starzenia się w postaci spadku wraz z wiekiem ich samodzielności w zaspakajaniu potrzeb życiowych, w tym szczególnie potrzeb społecznych, a także osób wymagających wsparcia w organizowaniu i aktywnym spędzaniu czasu wolnego.

2. Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

W 2023 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie zatrudnionych było, na podstawie umowy o pracę 53 osoby¹, w tym 2 osoby z powodu przebywania na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych nie wykonywało pracy, a 2 osoby zatrudnione były na podstawie umowy o zastępstwo.

MOPS zatrudniał 18 pracowników socjalnych (2 starszych specjalistów pracy socjalnej - koordynatorów, 5 starszych specjalistów pracy socjalnej, 3 specjalistów pracy socjalnej, 5 starszych pracowników socjalnych, 3 pracowników socjalnych).

W ośrodku zatrudnione były 4 osoby na stanowisku starszy asystent rodziny w ramach umowy o pracę, z tego 3 osoby wykonywały pracę, 1 osoba przebywała na urlopie macierzyńskim.

44 pracowników posiadało wykształcenie wyższe, 9 wykształcenie średnie.

Tabela nr 12 – Zatrudnienie w MOPS w Cieszynie w 2023 roku		
komórka organizacyjna MOPS	liczba stanowisk pracy wg Regulaminu Organizacyjnego na dzień 31.12.2023 r.	liczba pracowników wg stanu na dzień 31.12.2023 r.
Kierownik Ośrodka	1	1
Zastępca Kierownika	1	1
Radca prawny	1	1
Dział pomocy środowiskowej	9	9 (1 zastępstwo)
Dział świadczeń pomocy społecznej	4	4
Zespół ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych	6	8 (1 zastępstwo)
Zespół ds. przemocy w rodzinie	2	2
Stanowisko Pracy Specjalistycznej	1	1

¹Stan na 31.12.2023 r.

Stanowisko ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	1	1
Dział organizacyjny	4	4
Dział świadczeń rodzinnych	10	9
Dział finansowo-księgowy	6	6
Zespół ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej	7	6
razem	53	53

W roku 2023 nastąpiło rozwiązanie umowy z 9 pracownikami, z czego 4 pracowników złożyło wypowiedzenie o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron, 1 osoba przeszła na emeryturę, 1 osoba złożyła oświadczenie o rozwiązaniu umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia, 3 osoby zakończyły pracę w związku z upływem czasu na który zawarta była umowa.

W roku 2023 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych szkoleniach, w tym dotyczących realizowanych ustaw oraz metod pracy.

3. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie w 2023 roku.

Tabela nr 13 – Budżet MOPS w Cieszynie w 2023 roku	
1. środki finansowe w dziale 852 – pomoc społeczna, ujęte w planie finansowym MOPS	12.937.712,50 zł
środki finansowe na zadania własne	12.664.037,44 zł
zasiłki i pomoc w naturze	916.261,71 zł (w tym dotacja z budżetu państwa na z. okresowe: 118.201,89 zł, z. stałe: 365.261,61 zł, składki na fundusz zdrowia: 30.851,49 zł, pomoc w zakresie dożywiania: 146.305,00 zł)
usługi opiekuńcze	395.295,48 zł (w tym dotacja z budżetu państwa w ramach Programu „Opieka 75+”: 82.195,00 zł)
odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	5.805.678,61 zł
prowadzenie 3 mieszkań chronionych	44.021,18 zł
utrzymanie Ośrodka (w tym wynagrodzenia, koszty energii elektrycznej i ciepłej, wody, opłat telefonicznych, pocztowych, zakupu artykułów biurowych, wyposażenia, zakupu drobnych usług pozostałych)	4.408.415,48 zł (w tym dotacja z budżetu państwa: 401.956,00 zł)
ryczałty i dodatki mieszkaniowe	874.412,82 zł

realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2021 – 2024	1.824,28 zł
realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”	31.362,87 zł (w tym dotacja z budżetu państwa: 22.671,18 zł)
odpłatność za pobyt w ośrodkach wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	93.782,07 zł
wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” (wydatki inwestycyjne)	92.397,67 zł
realizacja zadania „Zupa na granicy”	585,27 zł
środki finansowe na zadania zlecone	273.675,06 zł
usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	223.912,07 zł
wynagrodzenia przyznane opiekunom przez sąd za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	24.816,00 zł
dotatki osłonowe	500,43 zł (w tym obsługa zadania: 9,81 zł)
zasiłki stałe, sprawienie pochówku i zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży (pomoc dla obywateli Ukrainy)	24.446,56 zł
2. środki finansowe w dziale 855 – rodzina, ujęte w planie finansowym MOPS	11.178.548,01 zł
środki na zadania własne	988.457,34 zł
środki z Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny, poniesionych za okres XI-XII 2023 oraz dodatków do wynagrodzenia, w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2023”	34.825,97 zł
dotatkowe działania w zakresie wspierania rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – usługi tłumacza języka migowego	2.038,00 zł
współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	936.318,66 zł
projekt „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – Miasto Cieszyn”	15.274,71 zł
środki na zadania zlecone	10.190.090,67 zł
świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekunów	9.773.324,75 zł (w tym obsługa świadczeń i wynagrodzenia: 280.977,03 zł)
świadczenia wychowawcze	55.085,10 zł (w tym obsługa świadczeń i wynagrodzenia: 2.000,00 zł)
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	139.269,44 zł

realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	8.247,42 zł (w tym obsługa świadczeń: 247,42 zł)
świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	214.163,96 zł (w tym obsługa świadczeń: 5.033,64 zł)
3. środki finansowe w dziale 851 – ochrona zdrowia, ujęte w planie finansowym MOPS	218.889,48 zł
środki na zadania własne	212.319,08 zł
zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi	201.019,16 zł
zadania z zakresu zwalczania narkomanii	11.299,92 zł
środki na zadania zlecone	6.570,40 zł
decyzje dla osób nieubezpieczonych	6.570,40 zł
4. środki finansowe w dziale 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, ujęte w planie finansowym MOPS	402.441,80 zł
środki na zadania własne	26.384,72 zł
pomoc dla repatriantów	26.384,72 zł
środki na zadania zlecone	367.057,08 zł
jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy	34.272,00 zł (w tym obsługa świadczeń: 672,00 zł)
pomoc psychologiczna dla obywateli Ukrainy	260,00 zł
dotatki węglowe	156.060,00 zł (w tym obsługa dodatków: 3.060,00 zł)
dotatki – inne źródła ciepła	23.460,00 zł (w tym obsługa dodatków: 460,00 zł)
dotatki elektryczne	134.130,00 zł (w tym obsługa dodatków: 2.630,00 zł)
dotatki gazowe (refundacja podatku VAT odbiorcom paliw gazowych)	27.875,08 zł (w tym obsługa dodatków: 546,56 zł)
5. środki finansowe w dziale 754 – bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, ujęte w planie finansowym MOPS (środki na zadania zlecone)	1.265.048,00 zł
świadczenia na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	1.265.048,00 zł (w tym obsługa świadczeń: 5.088,00 zł)
6. środki finansowe w dziale 400 – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię	6.751,34 zł

elektryczną, gaz i wodę, ujęte w planie finansowym MOPS (środki na zadania zlecone)	
zakup paliwa stałego dla gospodarstw domowych	6.751,34 zł
7. Środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023	65.673,50 zł (dotacja z Funduszu Solidarnościowego)
8. Środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023	722.253,27 zł (dotacja z Funduszu Solidarnościowego)
łącznie budżet MOPS	26.009.391,13 zł

Tabela nr 14 – Informacja o wysokości środków finansowych na realizację zadań koordynowanych przez MOPS w 2023 roku, ujętych w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Cieszynie	
dział 852 – pomoc społeczna, dotacje na realizację zadań w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	525.980,00 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, dotacje na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	556.513,87 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, dotacja dla powiatu cieszyńskiego na dofinansowanie działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	49.300,00 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, dotacja dla miasta Bielsko-Biała na dofinansowanie działalności Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym	126.554,00 zł
dział 853 – rodzina, dotacja na prowadzenie placówki wsparcia dziennego i organizację dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży z Ukrainy w ramach projektu „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – Miasto Cieszyn”	49.200,00 zł
razem	1.307.547,87 zł

Tabela nr 15 – Dochody budżetu w roku 2023 w dziale 852 – pomoc społeczna, w Dziale 855 – rodzina oraz w Dziale 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	
dział 852	
wpływy z odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej ponoszone przez rodziny (wstępni, zstępni)	688.318,16 zł
wpływy z tytułu nienależnie pobranych zasiłków okresowych, stałych i celowych	14.590,67 zł
wpływy z tytułu zwrotu dodatku mieszkaniowego	1.249,70 zł
wpływy z odpłatności za korzystanie z usług opiekuńczych nad osobami samotnymi, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w zaspakajaniu codziennych potrzeb	165.200,34 zł
wpływy z tytułu rozliczeń i korekt	540,50 zł
koszty upomnienia	264,40 zł

wpływy z tytułu opłat za pobyt w mieszkaniach chronionych	10.673,71 zł
wpływy z tytułu opłat za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych	16.872,60 zł
wpływy z tytułu odpłatności za posiłki	2.462,25 zł
wpływy z tytułu nienależnie pobranego dodatku osłonowego (w tym odsetki: 190,54 zł)	2.457,89 zł
dział 855	
wpływy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych (w tym odsetki: 12.334,72 zł)	56.131,89 zł
wpływy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (w tym odsetki: 16.242,86 zł)	112.821,37 zł
koszty upomnienia	130,80 zł
dział 853	
wpływy z tytułu nienależnie pobranego dodatku węglowego (w tym odsetki: 630,73 zł)	9.630,73 zł
wpływy z tytułu nienależnie pobranego dodatku dla gospodarstw domowych - inne źródła ciepła (w tym odsetki: 44,97 zł)	1.044,97 zł
koszty upomnienia	48,00 zł
Fundusz Pomocy, dział 855	
wpływy z tytułu nienależnie pobranego zasiłku rodzinnego dla obywateli Ukrainy (w tym odsetki: 22,41 zł)	365,41 zł
razem	1.082.803,39 zł

4. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców miasta korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów gminy Cieszyn w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z powyższym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- rozwijanie i wspieranie różnych form wsparcia dziennego i całodobowego dla osób długotrwale chorych oraz osób z niepełnosprawnościami,
- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób z niepełnosprawnościami poprzez świadczenie usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich, specjalistycznych usług

- opiekuńczych
i usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- wspieranie rozwoju różnego rodzaju placówek opiekuńczo-leczniczych, opieki hospicyjnej, paliatywnej i terminalnej,
 - korzystanie z różnego rodzaju programów, w tym rządowych w celu wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych,
 - profilaktyka starzenia się – promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia,
 - tworzenie i rozwijanie wolontariatu działającego na rzecz osób starszych,
 - tworzenie innowacyjnych form pomocy osobom starszym w miejscu ich zamieszkania,
 - podejmowanie kompleksowych działań pomocowych wobec osób w podeszłym wieku – budowanie oparcia społecznego poprzez rozwijanie usług i tworzenie różnych form wsparcia dziennego, stanowiących jeden z kierunków polityki senioralnej gminy,
 - wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych przy wykorzystaniu ich potencjału, wiedzy i umiejętności,
 - podejmowanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób bezrobotnych, marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz innymi podmiotami, z wykorzystaniem środków finansowych z Unii Europejskiej,
-
- zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej w celu włączenia społecznego osób i rodzin wykluczonych oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
 - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi w zakresie inicjowania i wspierania systemowych rozwiązań umożliwiających podjęcie pracy,
 - wykorzystywanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej w aktywizacji osób zagrożonym wykluczeniem społecznym,
 - kontynuacja współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób bezdomnych,
 - podejmowanie i wspieranie nowych inicjatyw na rzecz osób zagrożonych bezdomnością, w tym z wykorzystaniem projektów socjalnych,
 - rozwijanie działań związanych ze streetworkingiem wobec osób bezdomnych pozostających w przestrzeni publicznej,
 - rozwijanie współpracy w zakresie rozwiązywania problemu bezdomności w strefie przygranicznej, we współpracy z Wydziałem Socjalnym Urzędu Miejskiego w Czeskim Cieszynie,
 - współpraca z gminami powiatu cieszyńskiego w zakresie rozwiązywania problemu osób bezdomnych przebywających na terenie Cieszyna w przestrzeni publicznej (partycypacja gmin w kosztach utrzymania schroniska i noclegowni dla osób bezdomnych),
 - wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci, właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi,
 - rozwijanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
 - wspieranie inicjatyw związanych ze zwiększaniem dostępności do diagnozowania i terapii dla osób uzależnionych od różnych środków psychoaktywnych i z uzależnieniami behawioralnymi,

- wzmacnianie współpracy transgranicznej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych,
- zwiększanie dostępności przestrzeni publicznej w zakresie architektonicznym, cyfrowym i informacyjnym dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry MOPS w celu skutecznego rozwiązywania problemów społecznych oraz zapewnienie pracownikom stałej superwizji,
- zapewnienie ergonomicznych warunków pracy dla pracowników MOPS, a także bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych,
- zapewnienie środków finansowych na odnowienie elewacji budynku MOPS, prace naprawcze wokół budynku i odnowienie biur,
- kontynuacja działań mających na celu zwiększanie bezpieczeństwa pracownikom MOPS, w tym wdrożenie nagrywania rozmów telefonicznych,
- dbanie o godne wynagradzanie pracy pracowników MOPS,
- modernizacja systemu teleinformatycznego MOPS, przygotowanie Ośrodka do obowiązkowych zadań związanych z elektroniczną wysyłką i elektronicznym obiegiem dokumentów, wzmocnienie cyberbezpieczeństwa systemów teleinformatycznych MOPS (zakup sprzętu komputerowego, odpowiedniego oprogramowania).